

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**De Moralitate, Natvra, Et Effectibvs Actvvm
Svpernatvralivm In Genere Et Fide, Spe, Ac Charitate,
Speciatim**

Coninck, Gilles de

Antverpiae, 1623

Dvb. VII. Quot modis caritas possit perfici aut dici perfecta?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79645](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79645)

nitum omnino donum. Illud autem non satis consonat Scripturis iam citatis; sed satis aperte ijs repugnat.

87
Qua ratione
Deus nostra
opera remun-
neret supra
condignum.

Nec his obstat, quod Deus communiter dicatur nostra opera remunerare supra condignum. nam inde non sequitur, eum aliquem gradum gratiae nobis post hanc vitam, aut supra eam, quam ex ipsius constitutione per nostra opera meremur, conferre, sed eam gloriam quam nostris bonis operibus in praeium promittit; & quam consequenter per hanc meremur, longè excedere ipsum valorem operum secundum se & seculi Dei promissione spectatorum. ut fusiùs ostendi supra disp. 8. dub. 3. & 4.

88
Multi viato-
res habent
caritatem
intensio-
rem quam aliqui
Beati.

CONCLUSIO III. Multi in hac vita habent habitum caritatis longè intensiorem habitu multorum Beatorum. Sequitur aperte ex concl. 2. Nam certum est multos hinc in via habere caritatem longè intensiorem, quam multi iusti, praesertim infantes qui statim post baptismum moriuntur, habeant in fine vitae; cum igitur hi non habeant intensiorem habitum in caelo, quam hic habuerint in fine vitae, aperte sequitur, multos hinc in vita habere habitum intensiorem, quam illi habeant in caelo.

89

Nota demum quosdam concedentes habitum caritatis in eodem non esse intensiorem in patria, quam fuerit in fine vitae ipsius; tamen asserere actum ibi fore longè intensiorem, quam hic possit à nobis elici; atque adeò videntur insinuare fore intensiorem ipso habitu, ita Mald. supra in 4. argumento: & idem videntur innuere Bañez & Caiet. supra citati, quamvis obscure & intricatè loquantur.

Malders.
Bañez.
Caietan.

Probat hanc sententia, quia idem oculus aequaliter in se dispositus clariùs videt obiectum clarè propositum, quam obscure propositum; ergo similiter voluntas cum aequali habitu caritatis poterit intensius amare Deum clarè visum, quam per fidem cognitum; quia Deus clarè visus longè magis excitat voluntatem ad sui amorem, quam sola fide cognitus.

90
Amor patrie
non est inte-
rior habitu
suo.

Sed haec ratio non probat actum caritatis in patria esse intensiorem quam fuerit ipsius habitus hic in via; sed ut summm videtur probare actum hic in via nunquam posse esse tam intensum, quam sit ipse habitus. sicut oculus obiectum obscure aut remotè sibi propositum videt imperfectiùs quam sit visipius videndi: quantumvis tamen hoc ei clarè ac commodè proponatur, nunquam id videt intensius siue perfectiùs, quam sit ipsius vis videndi. An autem voluntas hic nequeat amare Deum tam intensè, quam sit ipsius habitus, etsi disputari possit; non video tamen causam, quare satis probeream hoc non posse. praesertim quando habitus est valdè remissus: nam, etsi obscuritas propositionis obiecti causet aliquam aliam imperfectionem in ipso amore, ut ostendam disp. 23. dub. 3. tamen non necessariò causet minorem intensiorem, cum Deus etiam sola fide cognitus possit ex parte sua sufficienter excitare voluntatem, saltem ad remissum aliquem amorem, & aliàs sequeretur, nullum, etsi haberet intensum habitum, posse amare Deum intensè ut quinque vel sex: nam si habens solum

Potest hie-
lici amor
Dei habitui
aqualis.

habitum ut sex ob defectum propositionis obiecti, nequeat amare Deum ut sex, nec etiam habens habitum ut centum id poterit; cum sit eadem obiecti propositio in utroque: & quamvis intensior habitus det voluntati potestatem intensius amandi posita sufficienti propositione obiecti; huius tamen defectum non supplet. Sed hac de re dicemus plura infra disp. 23. dubio 4.

D V B I V M VII.

Quot modis caritas possit perfici aut dici perfectior.

PRATER perfectionem intensiorem, qua habitus caritatis secundum se & intrinsecè perficitur; de qua dubijs praecedentibus egimus; varijs alijs modis potest perfici ratione itatus, cognitionis, aut variarum affectionum ipsius subiecti, quae non tam efficiunt ut ipse habitus caritatis sit in se perfectior, quam ut actum perfectiorem eliciat.

D. Thom. 2. 2. q. 24. a. 8. docet, caritatem quadrupliciter posse dici perfectam. Primum igitur illa absolute omnibus modis est perfectissima, qua Deus amatur quantum est amabilis: sed haec vni Deo convenire potest; omnino enim implicat ullam creaturam tantum amare Deum quantum est dignus amari; sicut implicat eum à creatura tantum cognosci quantum cognoscibilis est. Secundò, illa caritas dicitur perfecta, qua creatura aliqua continuo actu tantum amat Deum, quantum ipsa potest eum amare; & haec solis & omnibus Beatis convenit. Tertiò, quia, etsi non continenter, tamen quantum humana fragilitas fert, homo Deum amat, quantum fieri potest cor suum ab alijs rebus abstrahendo, ut totaliter in Dei amorem feratur; & haec caritas reperitur in ijs solis, qui perfectionem toto corde sequuntur. Quartò, quia homo ita Deum amat, ut nihil ipsius amicitiae praeponat, siue ut nullo modo velit eum mortaliter offendere; & haec caritas est communis omnibus iustis.

D. Thom.
Caritas qua-
drupliciter
dicitur per-
fecta.
Implicat
creaturam
tantum amare
Deum qui-
tum amabile
lis est.
Caritas Be-
atorum.

perfectiorum
viatorum.

Et secundum hanc distinctionem variae Scripturae intelligendae & conciliandae sunt: nam ratione quarti modi perfectionis dicitur I. Iohannis 2. Qui autem servat verbum eius (omnia scilicet Dei mandata) vere in hoc caritas Dei perfecta est. Ob tertium verò modum perfectionis Matth. 19. servanti omnia mandata quali adhuc imperfecto dicitur: Si vis perfectus esse, vade & vende quae habes, & da pauperibus. ut scilicet ita expeditus omni affectu rerum terrenarum totum affectum in Deum transferas. Rursum S. Paulus ad Philipp. 3. v. 8. omnia propter Deum reliquerat, & ut stercorea arbitratus fuerat; & tamen quia adhuc ei deerat perfectio quam expectamus in patria, v. 12. ait: Non quid iam acceperim aut iam perfectus sim: sequor autem, si quo modo comprehendam, in quo & comprehensus sum. ut scilicet comprehendat ipsum brauium superne vocationis; ut docet v. 14. per quod adveniente quod perfectum est, evacuabitur quod imperfectum est, cum cognoscemus Deum sicut & cogniti sumus. ut dicitur 1. ad Cor. 13.

92
I. Iohannis 2.

Matth. 19.

Philipp. 3.

1. Cor. 13.

Alia

93 Quibus alijs
modis vna
caritas sit a-
lia perfe-
ctior.
Qua ratione
vna pra-
lio amet
Deum ap-
pretiatiue
magis.

94 D. Thom.
Vnus plura
propter Deum
amat, quam
alius.

Augst.
Minus amat
Deum qui
præter eum
alia amat
non propter
Deum.

Gregorius.
Cur Sancti
se priuere
omni terre-
na oblecta-
tione.

95 Secunda ex his perfectionibus ferè nascitur

ex perfecta Dei cognitione, & viua fortique apprehensione bonitatis ipsius, qua fit vt hanc primò ipso intellectu, & deinde voluntate magni æstimemus, & aliapre ea contemnamus.

Ex quo sequitur tertia perfectio, & consequenter quarta. nam qui Deum eiusque amicitiam magni æstimat, facile præ ea seque contemnit, & trahitur in amorem eorum omnium quæ ad illam conseruandam & augendam conducunt. Vnde nascitur quedam promptitudo & constantia in rebus arduis aggrediendis & perficiendis. Tres autem hæ perfectiones multum iuuantur acquisitione habituum naturalium aliarum virtutum, quibus habitus vitiosi & consequenter inordinata cupiditas (quæ antè caritatem impediabant) minuuntur.

Ex his demum sequitur, sola prima perfectione habitum caritatis intrinsecè perfici, alijs verò solùm extrinsecè, actum verò omnibus intrinsecè perfici.

D V B I V M VII.
Vtrum habitus caritatis per peccata venialia possit minui.

Satis inter omnes vel ipsa experientia id nos doceat constat. Primò, per peccata venialia minui perfectionem habitus caritatis extrinsecam, atque adeò intrinsecam perfectionem actum ipsius, quatenus hi secundum appetitionem, extensionem, feruorem ac constantiam redduntur imperfectiores. qui enim peccat venialiter, amat aliquid præter Deum, non propter Deum, vt ostendi supra ex D. Augustino, & consequenter minus amat Deum. Item talis amat aliquid inordinatè, idque sæpè faciendò generat in se vitiosum habitum ac amorem inordinatum siue cupiditatem, qua secundum modos iam dictos impeditur ac minuitur caritas.

Constat Secundò, per absolutam Dei potentiam fieri posse, vt habitus caritatis per peccata venialia in nobis etiam secundum intentionem minuat: nulla enim apparens potest ostendit ratio, cur, sicut Deus potest intendere caritatem, ita non posset eam minuire, desinendo vltimos ipsius gradus conseruare in ijs qui venialiter peccant. Quare tota difficultas est, vtrum id de facto ita fiat.

Glossa in c. Tres sunt. de Pœnitentia, d. r. id asserit. quam sententiam sequitur Dionysius Carthus. in l. d. 17. q. 9. & probabilem putat Victoriam relect. de augmento caritatis p. 2. eamq; fusè problematice defendit Altfiod. l. 3. Summa tract. 5. c. 5. Et tandem paulò ante finem partem affirmatiuam dicit esse probabiliorem, quamuis subdat contrarium etiam dici posse. Eidem sententiæ videtur fauere Richard. in l. d. 17. q. vlt. nam etsi contrariam sententiam dicat esse veram, tamen omnia argumenta pro ea allata conatur soluere: quo facto innuit non esse certam.

Probatum Primò, ex auctoritatè, nam Apocal. 2. accusatur Episcopus Ephesinus, quòd primam

Qua ratione amor Dei in nobis perfectiatur.

96 Perfectio actum caritatis peccatis venialibus minuitur.

Deo id statueret posset habitus caritatis per peccata venialia re-mitti.

97 Gloss. Dionys. Carthus. Victoria. Altfiod.

Richard.

Apoc. 2.